

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas

2009/2225(INI)

15.1.2010

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl naujos Europos skaitmeninės darbotvarkės apibrėžimo. Nuo i2010 iki digital.eu.
(2009/2225(INI))

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas

Pranešėja: Pilar del Castillo Vera

PR_INI

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĒL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS.....	3
AIŠKINAMOJI DALIS	7
ANNEX.....	14

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl naujos Europos skaitmeninės darbotvarkės apibrėžimo. Nuo i2010 iki digital.eu (2009/2225(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos skaitmeninio konkurencingumo ataskaita.Pagrindiniai i2010 strategijos pasiekimai 2005–2009 m.“ (COM(2009)0390),
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. kovo 14 d. rezoliuciją dėl Europos informacinės visuomenės augimui ir užimtumui skatinti¹,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl Europos dažnių spektro politikos²,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl Europos plačiajuosčio ryšio politikos kūrimo³,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. birželio 21 d. rezoliuciją dėl vartotojų pasitikėjimo skaitmeninėje aplinkoje⁴,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir į ... komiteto bei komiteto nuomones (A7-0000/2010),
 - A. kadangi informacinės ir ryšių technologijos (IRT) prasiskverbia praktiškai į visas mūsų gyvenimo sritis ir yra neatsiejamos nuo mūsų noro turėti klestinčią ir konkurencingą ekonomiką, apsaugoti aplinką ir gyventi demokratiškesnėje, atviresnėje ir ne tokioje izoliuotoje visuomenėje,
 - B. kadangi pasinaudoti šios skaitmeninės revoliucijos nauda Europa galės tik tada, jeigu visi ES piliečiai bus aktyviai įtraukiami į naująją skaitmeninę visuomenę ir bus sudaromos visos galimybės dalyvauti šios visuomenės gyvenime, o imantis politinių veiksmų svarbiausia bus žmogus, kadangi ši skaitmeninė revoliucija daugiau negali būti laikoma pramoninės praeities kaita, o turėtų būti laikoma esminio virsmo procesu,
 - C. kadangi Europos potencialas – tai jos gyventojų gebėjimai, darbo jėga ir organizacijos, kadangi kai nesama gebėjimų, informacinių ir ryšių technologijų ir infrastruktūros ekonominė ir socialinė nauda nedidelė,

¹ OL C 291 E, 2006 11 30, p. 133.

² OL C 287 E, 2007 11 29, p. 364.

³ OL C 146 E, 2008 6 12, p. 87.

⁴ OL C 146 E, 2008 6 12, p. 370.

- D. kadangi piliečiai susilaikys nuo dalyvavimo, laisvo nuomonės reiškimo ir sandorių sudarymo, jeigu nepakankamai pasitikės naujosios skaitmeninės erdvės teisės aktais, kadangi skaitmeninių teisių užtikrinimas yra pagrindinė piliečių pasitikėjimo sąlyga,
- E. kadangi bendroji internetinių paslaugų rinka Europoje dar veikia ne visai efektyviai, kadangi laisvam skaitmeninių paslaugų judėjimui šiuo metu itin trukdo fragmentinės nacionalinio lygmens taisyklės,
1. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl išsamios strategijos ir veiksmų plano, pagal kurį Europa galėtų daryti pažangą siekdama atviros ir klestinčios skaitmeninės visuomenės; siūlo pavadinti šį pasiūlymą „Darbotvarkė 2015.eu“ ir vadovautis aukštyn kylančios spirалės „2015.eu“ modeliu;
 2. pabrėžia, kad svarbu ir toliau siekti, kad visi piliečiai ir vartotojai turėtų visuotinę prieigą prie sparčiojo fiksuotojo ir mobilaus interneto, taigi propaguoti šią prieigą ir kurti tolesnės kartos infrastruktūrą; pabrėžia, kad šiuo tikslu reikia politikos, pagal kurią būtų skatinama prieiga sąžiningomis sąlygomis ir konkurencinga kaina visoms bendruomenėms neatsižvelgiant į vietovę ir taip būtų užtikrinama, kad nė vienas Europos pilietis nepatirtų atskirties;
 3. mano, kad iki 2013 m. kiekvienas ES namų ūkis turėtų turėti prieigą prie plačiajuosčio interneto konkurencinga kaina; ragina Komisiją persvartyti su universaliosiomis paslaugomis susijusius įsipareigojimus, o valstybes nares– suteikti naują postūmį Europos sparčiojo plačiajuosčio ryšio strategijai, visų pirma atnaujinant nacionalinius plačiajuosčio ir sparčiojo ryšio aprėpties tikslus;
 4. pabrėžia, kad svarbu, jog Europa ir toliau būtų mobilusis pasaulio žemynas, ir užtikrinti, kad 75 proc. mobiliųjų vartotojų 2015 m. naudotųsi trečiosios (angl. 3G) arba tolesnių kartų technologijomis; primena, kad reikia sparčiau siekti darnaus papildomų skaitmeninių dažnių naudojimo ir drauge nepakenkti dabartinėms plačiajuosčio ryšio paslaugoms;
 5. kadangi prieigos prie interneto procentinė dalis didėja, iki 2015 m. 50 proc. ES namų ūkių turėtų būti prisijungę prie sparčiojo ryšio tinklų;
 6. ragina valstybes nares perkelti į nacionalinę teisę telekomunikacijos teisės aktų paketą prieš terminą, ypač naujas nuostatas dėl naujos kartos tinklų (angl. NGA) ir spektro, kurios sudaro stabilią reglamentuojamąją aplinką siekiant skatinti investicijas ir išsaugoti konkurenciją;
 7. primena, kad vienas iš naujųjų elektroninių ryšių reguliavimo sistemos tikslų yra vystantis konkurencijai rinkose laipsniškai mažinti specifines sektoriaus *ex ante* taisykles ir siekti, kad galiausiai elektroniniai ryšiai būtų reguliuojami tik pagal konkurencijos teisę;
 8. pabrėžia, kad skaitmeniniai gebėjimai labai svarbūs atvirai skaitmeninei visuomenei ir kad ES piliečiams turėtų būti sudarytos sąlygos įgyti tinkamų skaitmeninių gebėjimų; atkreipia dėmesį į labai svarbų įsipareigojimą sumažinti skaitmeninio raštingumo ir kompetencijos spragas iki 2015 m. vidurio;

9. pabrėžia, kad visos pradinės ir pagrindinės mokyklos iki 2015 m. privalo būti prisijungusios prie sparčiojo interneto;
10. siūlo imti vykdyti skaitmeninio raštingumo veiksmų planą ES ir valstybių narių lygmenimis, šis planas apimtų: specialias skaitmeninio raštingumo mokymo galimybes grupėms, kurioms gresia atskirtis; skatinamąsias priemones, skirtas privataus sektoriaus iniciatyvoms rengti visų darbuotojų skaitmeninių gebėjimų ugdymo kursus; Europos masto iniciatyvą „Naršyk protingai“ (angl. *Be smart online!*) siekiant, kad visi besimokantys išmoktų saugiai naudotis IRT ir internetinėmis paslaugomis; ir bendrą ES lygmens IRT sertifikavimo sistemą;
11. pabrėžia, kad visi ES piliečiai turėtų būti susipažinę su savo pagrindinėmis skaitmeninėmis teisėmis pagal Europos piliečių ir vartotojų teisių skaitmeninėje aplinkoje chartiją ir kad Bendrijos *acquis* turėtų būti atitinkamai įtvirtinamas ir atnaujinamas;
12. yra tvirtai įsitikinęs, kad privatumo apsauga yra itin svarbi vertybė ir kad visi vartotojai turėtų galėti kontroliuoti savo asmeninius duomenis, įskaitant ir vadinamąją teisę būti pamirštam; taigi ragina priimti duomenų apsaugos direktyvą, susijusią su dabartine skaitmenine aplinka;
13. ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų siekiant kovoti su elektroniais nusikaltimais ir brukalais ir ragina valstybes nares ratifikuoti Konvenciją dėl elektroninių nusikaltimų;
14. ragina išsaugoti atvirą internetą, kai piliečiai turi prieigos teisę ir teisę skleisti informaciją arba naudotis pasirinktomis programomis ir paslaugomis; ragina Komisiją, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų instituciją (EERRI) ir nacionalines reguliavimo institucijas (NRI) atidžiai stebėti, kaip taikomos tinklo neutralumo nuostatos, ir užtikrinti, kad jos būtų taikomos darniai;
15. ragina Komisiją iki 2013 m. pasiūlyti ilgalaikį tarptinklinio ryšio problemos sprendimą;
16. ragina ES institucijas iki 2015 m. pašalinti pagrindines tarpvalstybinių sandorių internetu reguliavimo kliūtis; ragina Komisiją persvarstyti su bendrąja rinka susijusį Bendrijos *acquis* ir pasiūlyti su pagrindinėmis kliūtimis susijusius tikslingus teisinius veiksmus;
17. mano, kad praėjus beveik dešimtmečiui po priėmimo, informacinės visuomenės teisinį pagrindą sudarančios direktyvos (pvz., Duomenų apsaugos direktyva, Elektroninių parašų direktyva ir Elektroninės komercijos direktyva), atrodo pasenusios dėl kompleksiškesnės elektroninės aplinkos ir naujų technologijų atsiradimo; mano, kad teisinės problemos, kurių kyla dėl tam tikrų direktyvų, gali būti išspręstos šias direktyvas palaipsniui atnaujinant, o kitas direktyvas reikia atidžiau persvarstyti;
18. pabrėžia galimą naudą piliečiams ir įmonėms, jeigu teikiant viešąsias paslaugas būtų pereita prie skaitmeninių technologijų, ir ragina valstybes nares parengti nacionalinius perėjimo prie skaitmeninių technologijų teikiant viešąsias paslaugas planus, kurie turėtų apimti tikslus ir priemones siekiant 2015 m. viešąsias paslaugas teikti internetu ir padaryti jas prieinamas neįgaliems asmenims;
19. pabrėžia, kad reikia plėtoti laisvą turinio ir žinių judėjimą ir iki 2015 m. parengti

paprastą, vartotojams tinkamą prieigą prie skaitmeninio turinio Europoje teisinę sistemą, kuri suteiktų vartotojams teisinio tikrumo ir užtikrintų solidžius sprendimus, kurie būtų proporcingi ir patrauklūs ir naudotojams, ir teisių turėtojams; ragina ES paspartinti diskusijas autorių teisių tema ir pagal Sutarties dėl ES veikimo 118 straipsnį apibrėžti ES autorinių teisių sąvoką;

20. mano, kad nuosekliai diegiant IRT drauge labai svarbu skatinti IRT tyrimų kompetenciją ir skatinti viešaisiais bei privačias investicijas į didelės rizikos, IRT tyrimus, kurie atliekami bendradarbiaujant, ir naujoves; pabrėžia, kad Europa turėtų rodyti pavyzdį kuriant internetines technologijas ir IRT programas, kurias naudojant būtų išmetama mažai anglies dioksido; siūlo padvigubinti ES informacijos ir komunikacijos technologijų tyrimams skiriamą biudžetą, o IRT diegimui skiriamą biudžetą rengiant kitą finansinę programą padidinti keturis kartus;
21. reiškia susirūpinimą, kad ES pagrindų programoje numatyta daug biurokratijos; ragina Komisiją pašalinti biurokratiją, t. y. iš naujo nustatyti pagrindų programos procedūras ir sudaryti vartotojų tarybą;
22. mano, kad pagal Darbotvarkę 2015.eu turėtų būti siekiama, kad IRT taptų ekonomikos, kai išmetama mažai anglies dioksido, dalimi; ragina siekti, kad naudojant IRT pagrindiniuose sektoriuose iki 2020 m. CO₂ išmetimas būtų sumažintas 15 proc., ir skatinti atsakingai naudoti energiją, t. y. iki 2015 m. pusėje (50 proc.) namų ūkių įrengti pažangius skaitiklius; taip pat pabrėžia, IRT sektoriaus išmetamas anglies dioksido kiekis iki 2015 m. turėtų būti sumažintas 50 proc.;
23. mano, kad visų politinių lygmenų (ES, nacionalinio ir regioninio) atsakomybės už Darbotvarkę 2015.eu perėmimas ir politinis darbotvarkės matomumas yra būtinos išankstinės sąlygos norint, kad ji būtų veiksmingai įgyvendinama; šiuo tikslu siūlo periodiškai organizuoti aukščiausiojo lygio susitikimus skaitmeninės darbotvarkės klausimais siekiant apžvelgti pažangą Sąjungos ir valstybių narių lygmenimis ir suteikti naują politinį postūmį;
24. atkreipia Komisijos dėmesį visų pirma į būtinybę nustatyti konkrečius, pamatuojamus, tinkamus, realistiškus ir terminuotus tikslus (angl. smart objectives) ir užduotis ir priimti veiksmų planą, pagal kurį būtų sutelkiamos visos tinkamos ES priemonės: finansavimas, privalomos teisinės galios neturintys teisės aktai, prireikūs tiksliniai teisės aktai;
25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms.

AIŠKINAMOJI DALIS

Šiuo metu informacinės ir ryšių technologijos (IRT) prasiskverbia praktiškai į visas mūsų gyvenimo sritis. IRT neatsiejamos nuo mūsų noro turėti klestinčią ir konkurencingą ekonomiką, apsaugoti aplinką ir gyventi demokratiškesnėje, atviresnėje ir ne tokioje izoliuotoje visuomenėje. Kadangi vykstantys pokyčiai daugiau negali būti laikomi pramoninės praeities kaita; atsižvelgiant į šiuos pokyčius turi vykti esminė transformacija. Įprastinis scenarijus nėra tinkamas pasirinkimas. Pasinaudoti šios skaitmeninės revoliucijos nauda Europa galės tik tada, jeigu visi ES piliečiai bus aktyviai įtraukiami į naują skaitmeninę visuomenę ir bus sudaromos visos galimybės dalyvauti šios visuomenės gyvenime.

Šiame pranešime nurodytos politikos sritys ir skatinamieji veiksniai sudarbo ateinančių penkerių metų bendrosios ES IRT politikos pagrindą ir pranešėja siūlo ją pavadinti „**Darbotvarkė 2015.eu**“. Ši atnaujinta darbotvarkė grafiškai galėtų būti pavaizduota kaip **aukštyn kylanti spiralė 2015.eu** (žr. priedą). Šios spiralės centras – žmogus (ir kaip pilietis, ir kaip vartotojas). Kiekvienam asmeniui turėtų būti sudarytos sąlygos įgyti tinkamų gebėjimų ir turėti visuotinę sparčiąją prieigą prie interneto. Piliečiams taip pat reikia aiškios teisinės sistemos, pagal kurią būtų saugomos jų teisės ir kuri suteiktų jiems reikalingo pasitikėjimo ir tikrumo. Tai būtina norint, kad piliečiai galėtų netrukdomi naudotis skaitmeninėmis paslaugomis ir turiniu visoje bendrojoje rinkoje (vadinamoji penktoji laisvė). Galiausiai, žinios ir technologijos būtinos norint skatinti mūsų ekonomikos konkurencingumą ir siekti, kad visuomenė klestėtų.

Teikiant šį pranešimą siekiama pateikti gaires ir paskatinti Komisiją pateikti išsamią 2015 m. strategiją ir veiksmų planą, pagal kuriuos būtų sutelkiamos visos tinkamos ES priemonės: finansavimas, privalomos teisinės galios neturintys teisės aktai, prireikūs tiksliniai teisės aktai.

I. SUTEIKTI GALIMYBES PILIEČIAMS IR VARTOTOJAMS

Pasinaudoti šios skaitmeninės revoliucijos nauda Europa galės tik tada, jeigu visi ES piliečiai bus aktyviai įtraukiami į naują skaitmeninę visuomenę ir bus sudaromos visos galimybės dalyvauti šios visuomenės gyvenime. Siekiant šių tikslų reikia, kad investuotojai pasitikėtų ir prisiimtų ilgalaikius įsipareigojimus, kad vyriausybės būtų įsitikinę, jog jos turi aktyviau siekti, kad taptų e.vyriausybėmis, ir piliečių pasitikėjimo tam, kad jie naudotųsi skaitmeninėmis paslaugomis.

1. Užtikrinti visuotinę sparčiąją prieigą

Norint sukurti Europos žinių visuomenę būtina išankstinė sąlyga yra visų vartotojų galimybė turėti prieigą prie stabilų ir patikimų vielinio ir bevielio plačiajuosčio ryšio tinklų. Vielinės ir bevielės technologijos turėtų būti plačiai prieinamos ir sąveikios, kad būtų imanoma didelio masto nepertraukiama prieiga prie interneto.

1.1. Link visuomenės, gebančios naudotis internetu

pabrėžia, kad šiuo tikslu reikia politikos, pagal kurią būtų skatinama prieiga sąžiningomis sąlygomis ir konkurencinga kaina visoms bendruomenėms neatsižvelgiant į vietovę ir taip būtų užtikrinama, kad nė vienas Europos pilietis nepatirtų atskirties; Visuomenė, gebanti naudotis internetu, šiais laikais yra mobili visuomenė. Mobilųjų telefonų sektorius labai priklauso nuo dažnių spektro kainų ir prieigos prie jo, taigi svarbu, kad būtų kuo greičiau galima naudotis papildomų dažnių spektru ir nebūtų pakenkta dabartinėms transliavimo arba

kitoms paslaugoms.

Politikos tikslai:

- *Kiekvienas ES namų ūkis iki 2013 m. turėtų turėti prieigą prie plačiajuosčio interneto konkurencinga kaina iki 2013 m.;*
- *Siekti, kad Europa išliktų mobiliuoju pasaulio žemynu, t.y. kad 75 proc. mobiliųjų vartotojų 2015 m. naudotųsi trečiosios (angl. 3G) arba tolesnių kartų technologijomis.*

Politiniai veiksmai:

- *Komisija iki 2010 m. turėtų persvarstyti su universaliosiomis paslaugomis susijusius įsipareigojimus.*
- *Parengti sparčiojo plačiajuosčio ryšio strategiją, įskaitant valstybių narių tikslų atnaujinimą (2010–2015).*
- *Siekti, kad būtų greičiau pradėti darniai naudoti papildomi skaitmeniniai dažniai (2010–2015) ir didinti plačiajuosčio ryšio aprėptį bei gerinti jo kokybę paskirstant šiuos dažnius.*

1.2 Diegti tolesnės kartos infrastruktūrą

Kapitalo, kurio reikėtų siekiant įdiegti sparčiuosius tinklus ES, sąnaudos yra didelės. Pagal naująsias nuostatas dėl naujos kartos tinklų (angl. NGA) ir spektro sukuriama stabili reglamentuojamoji aplinka siekiant skatinti investicijas ir išsaugoti konkurenciją bei atlyginti už pasiryžimą rizikuoti.

Politikos tikslai:

- *Iki 2015 m. 50 proc. ES namų ūkių turėtų būti prisijungę prie sparčiojo ryšio tinklų.*

Politiniai veiksmai:

- *Spartus telekomunikacijų teisės aktų paketo perkėlimas į nacionalinę teisę (iki 2011 m. vidurio).*

2. Skaitmeniniai atviros skaitmeninės visuomenės gebėjimai

Europos potencialas – tai jos gyventojų gebėjimai, darbo jėga ir organizacijos. Kai nesama visuotinės infrastruktūros, IRT galima naudotis tik ribotai, o kai nesama gebėjimų, naudojimosi šiomis technologijomis ekonominiai ir socialiniai privalumai nedideli. Jeigu nebus kreipiamas dėmesys į gebėjimų, susijusių su IRT, trūkumą, jis gali tapti kliūtimi, kuri trukdys tam, kad ES būtų konkurencinga globalioje ekonomikoje. Skirtingoms amžiaus grupėms reikalingi gebėjimai ir priemonės skirtingos, tačiau visoms grupėms labai reikalingi.

Politikos tikslai:

- *Iki 2015 m. sumažinti skaitmeninio raštingumo ir kompetencijos spragas per pusę.*
- *Visos pradinės ir vidurinės mokyklos iki 2015 m. privalo būti prisijungusios prie sparčiojo interneto.*

- *Visi pradinii ir viduriniii mokyklii mokiniai iki 2012 m. turētu būti išklauseę pamokų kursą apie su internetu susijusią riziką ir atsakingą naudojimąsi internetu.*
- *Visiems darbingo amžiaus suaugusiesiems turētu būti sudarytos galimybės lankyti IRT kursus (2010–2015).*

Politiniai veiksmai:

- *Skaitmeninio raštingumo veiksmų planas (2010–2015), kuris apimtų:*
 - *specialias skaitmeninio raštingumo mokymo galimybes (pvz., talonus) grupėms, kurioms gresia atskirtis.*
 - *Viešojo ir privataus sektoriaus partnerystė ir skatinamosios priemonės, skirtos privataus sektoriaus iniciatyvoms rengti visų kursų.*
 - *Iniciatyva „Naršyk protingai“ siekiant, kad visi besimokantys galėtų išmokti saugiai naudotis IRT.*
 - *ES lygmens IRT diplomai kaip standartinio švietimo ir ES skaitmeninių gebėjimų, įgytų nesinaudojant formaliuoju švietimu, sertifikavimo sistema.*

3. Skaitmeninės teisės

Piliečiai susilaiko nuo dalyvavimo, laisvo nuomonės reiškingo ir sandorių sudarymo, jeigu nepakankamai pasitiki naujosios skaitmeninės erdvės teisės aktais. Tik tuo atveju, jeigu piliečiams bus sudaromos tinkamos galimybės ir jie bus atitinkamai informuojami, Europa galės atskleisti visą socialinį ir ekonominį naujosios internetinės aplinkos potencialą.

Reikėtų atkreipti piliečių dėmesį į tai, kokių padarinių privatumui turi jų elgesys internetinėje terpėje, ir jiems turėtų būti suteikiama teisė reikalauti, kad jų duomenys būtų pašalinti net tuo atveju, jeigu jie iš pradžių buvo kaupiami su duomenų subjekto sutikimu. Kova su elektroniniais nusikaltimais yra kitas svarbus uždavinys. Veiksmingai taikyti šios srities ES teisės aktus dažnai trukdo tarpvalstybinės teisinės problemos, pvz., kompetentinga jurisdikcija arba taikytina teisė.

Politikos tikslai:

- *Visi ES piliečiai turėtų būti susipažinę su savo pagrindinėmis skaitmeninėmis teisėmis.*
- *Visi vartotojai turėtų galėti kontroliuoti savo duomenis (vadinamoji teisė būti pamirštam).*

Politiniai veiksmai:

- *Iki 2012 m. parengti Europos piliečių ir vartotojų teisių skaitmeninėje aplinkoje chartiją.*
- *Visų valstybių narių Konvencijos dėl elektroninių nusikaltimų ratifikavimas (2010–2015).*

II. ATVIRA IR KONKURENCINGA SKAITMENINĖ BENDROJI RINKA

Gerai veikianti skaitmeninė ekonomika būtina, jei norima, kad gerai veiktų visos ES ekonomika. Vis dėlto laisvam skaitmeninių paslaugų judėjimui šiuo metu itin trukdo fragmentinės nacionalinio lygmens taisyklės, Įmonės susiduria su pardavimo kitose valstybės kliūtimis, ypač dėl valstybių narių lygmeniu tam tikrose srityse, pvz., vartotojų

apsaugos, PVM, elektros ir elektroninės įrangos perdirbimo, specialių produktų reglamentavimo, mokėjimų operacijų, taikomų skirtingų reglamentuojamųjų aktų. Jeigu šios problemos nebus išspręstos, įmonės ir vartotojai niekada nepasinaudos visu skaitmeninės ekonomikos potencialu.

4. Veiksmingas naujosios reglamentavimo sistemos taikymas

Ekspertų paskaičiavimais, fragmentinės telekomunikacijų reglamentavimo nuostatos Europos įmonėms kasmet kainuoja 20 mlrd. eurų. Tai išlaidų veiksnys, kuris turėtų būti kuo greičiau pašalintas vykdant reformas ir veiksmingai taikant naujas taisykles.

Politikos tikslai:

- ***Sukurti visiškai konkurencingą elektroninių komunikacijų rinką.***
- ***Išsaugoti atvirą internetą, kai piliečiai turi prieigos teisę ir teisę skleisti informaciją arba naudotis pasirinktomis programomis ir paslaugomis.***

Politiniai veiksmai:

- ***Kuo greičiau perkelti ir įgyvendinti persvarstytus reglamentuojamuosius aktus (iki 2011 m. vidurio).***
- ***Pasirūpinti, kad EERRI imtų veikti kuo greičiau.***
- ***Darniai taikyti tinklo neutralumo nuostatas valstybėse narėse.***
- ***Iki 2013 m. išspręsti tarptinklinio ryšio problemą ir išvengti būtinybės nuolat reguliuoti mažmenines kainas.***

5. Didinti skaitmeninių paslaugų rinką

Bendroji internetinių paslaugų rinką Europoje dar veikia ne visai efektyviai. Apie esamą padėtį galima spręsti iš šių skaičių: tik 7 proc. visų Europos vartotojų sudarytų sandorių internetu yra tarpvalstybiniai; tik 35 proc. bendro ES gyventojų skaičiaus naudojami sudėtingesnėmis internetinėmis paslaugomis per pastaruosius 3 mėnesius.

5.1 Skaitmeninių paslaugų rinkos kliūčių šalinimas

500 mln. vartotojų Europos rinkos susiskaidymas užkerta kelią masto ekonomijai, o dėl to kenčia įmonės ir vartotojai. ES informacinės visuomenės reglamentavimo sistema buvo kuriama dalimis kelerius metus (daugiausia 2000–2005 m.), rezultatas – ES direktyvų, iš kurių kiekviena apima vieną arba kelias informacinės visuomenės sritis (pvz., 1995 m. Duomenų apsaugos direktyva, 1999 m. Elektroninių parašų direktyva, 2000 m. Elektroninės komercijos direktyva), rinkinys. Praėjus beveik dešimtmečiui po priėmimo, šios direktyvos atrodo pasenusios dėl kompleksiškesnės elektroninės aplinkos. Teisinės problemos, kurių kyla dėl tam tikrų direktyvų, gali būti išspręstos šias direktyvas palaipsniui atnaujinant, o kitas direktyvas reikia atidžiau persvarstyti.

Politikos tikslai:

- ***Iki 2015 m. pašalinti pagrindines tarpvalstybinių sandorių internetu reguliavimo kliūtis.***
- ***2015 m. kiekvienas mobilaus telefono naudotojas turėtų turėti galimybę naudotis savo prietaisu mokėjimo operacijoms atlikti.***

Politiniai veiksmai:

- *Persvarstyti su bendrąja rinka susijusį Bendrijos acquis: nurodyti kliūtis ir tikslinius pagrindinių kliūčių šalinimo veiksmus.*
- *Nustatyti bendrus ES masto mobiliųjų mokėjimų (angl. m-cash) standartus ir taisykles.*

5.2 Perėjimas prie skaitmeninių technologijų teikiant viešąsias paslaugas

Naudojant IRT priemones aktyviau dalyvaujama viešajame gyvenime, lengviau gaunama viešoji informacija ir didėja skaidrumas. Sklandžiai teikiant e. vyriausybės paslaugas, susijusias su įmonių įsteigimu ir veiklos vykdymu, studijomis, darbu, gyvenimu ir išėjimu į pensiją bet kurioje ES vietoje, turėtų būti sustiprintas judumas bendrojoje rinkoje.

Politikos tikslai:

- *2015 m. visos viešosios paslaugos turėtų būti teikiamos internetu ir prieinamos neįgaliems asmenims.*
- *Teikiant viešąsias paslaugas 2015 m. turėtų būti išmetama 50 proc. mažiau anglies dioksido.*

Politiniai veiksmai:

- *Parengti nacionalinius viešųjų paslaugų teikimo naudojant skaitmenines technologijas planus, kurie apimtų:*
 - *tikslus ir priemones, kurias taikant vyriausybių, sveikatos priežiūros ir švietimo paslaugos 2015 m. būtų teikiamos internetu, o piliečiai ir įmonės būtų skatinami jomis naudotis.*

6. Plėtoti penktąją laisvę: laisvas turinio ir žinių judėjimas

Europa negali pasigirti, kad yra didžiausia pasaulio apsirūpinimo skaitmeniniu turiniu rinka, ji – tai 27 atskiros rinkos. Turinio tiekėjai susiduria su labai sudėtingomis ir nacionalinėmis nuostatomis grindžiamomis licencijavimo sistemomis, todėl su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms įmonėms dar sunkiau pateikti įdomių teisėto turinio pasiūlymų. Dėl to ne tik ribojama galimybė pasinaudoti teisėtu turiniu internetu, bet ir trukdoma plėtoti naujosios žiniasklaidos paslaugas. Šios problemos yra sunkių diskusijų, kurias reikėtų pradėti nedelsiant, dalis, tačiau jos bet kuriuo atveju rodo, kad reikia iš esmės apsvarstyti dabartinę autorių teisių internete padėtį. Reikia paspartinti šias diskusijas ir užtikrinti, kad būtų priimti solidūs sprendimai, kurie būtų proporcingi ir patrauklūs ir naudotojams, ir teisių turėtojams.

Politikos tikslai:

- *Iki 2015 m. parengti paprastą, vartotojams tinkamą prieigos prie skaitmeninio turinio Europoje teisinę sistemą.*

Politiniai veiksmai:

- *Iki 2013 m. pagal Sutarties dėl ES veikimo 118 straipsnį apibrėžti ES autorinių teisių sąvoką.*
- *Iki 2012 m. nustatyti bendrus ES masto mokėjimų internetu (pvz., m-cash) standartus ir taisykles.*

III. KLESTINTI EKONOMIKA IR VISUOMENĖ

Plačiai pripažinta, kad investicijos į IRT ir ekonomikos našumas glaudžiai susiję, nes didėja visų pramonės sektorių galimybės diegti naujoves horizontaliuoju lygmeniu, didėja našumas ir racionaliau naudojami gamtos ištekliai. Gebėjimai atlikti tyrimus ir diegti naujoves būtini norint kurti, valdyti ir pritaikyti IRT ir naudotis jomis siekiant ekonominės, socialinės ir kultūrinės naudos.

7. Skatinti pasaulinio lygio tyrimus ir naujoves

Siekiant vadinamųjų atvirų naujovių reikia veikti pasaulio mastu naudojantis tyrimų vertės grandine ir glaudžiau bendradarbiaujant su tyrimų institucijomis už Europos ribų. Taigi vykdant IRT tyrimų ir naujovių diegimo politiką turėtų būti skatinama kaupti viešąsias ir privačias lėšas ir sutelkti dėmesį į sritis, kuriose Europa pirmąją arba galėtų pirmąją pasaulio mastu. Su tyrimais susijusioms pastangoms neturėtų būti kenkiama dėl viešojo finansavimo programose numatytos per daug didelės biurokratijos.

Politikos tikslai:

- *Europa – internetinių technologijų kūrimo lyderė.*
- *Technologinis pirmavimas kuriant IRT programas, kurias naudojant išmetama mažai anglies dioksido.*
- *Esminis ES pagrindų programoje numatytos biurokratijos sumažinimas.*

Politiniai veiksmai:

- *Padvigubinti ES informacijos ir komunikacijos technologijų tyrimams skiriamą biudžetą rengiant kitą finansinę programą, o IRT diegimui skiriamą biudžetą padidinti keturis kartus.*
- *Plėtoti ieškojo ir privataus sektorių partnerystę siekiant sukurti ateities internetą.*
- *Iš naujo nustatyti pagrindų programos procedūras ir sudaryti vartotojų tarybą.*

8. Remti ES ekonomikos konkurencingumą

Būsimasis Europos konkurencingumas ir jos gebėjimas atsigauti po dabartinės ekonomikos krizės labai priklauso nuo to, ar ji sugebės plačiai ir efektyviai diegti įmonėse informacijos ir ryšių technologijas. VMĮ gali būti Europos ekonomikos atsigavimo pagrindinė varomoji jėga. Vis dėlto IRT priemonių, kurias taikant didėja našumas, klausimu VMĮ labai atsilieka nuo didžiųjų įmonių.

Politikos tikslai:

- *2015 m. IRT prekių ir paslaugų prekybos ES balansas turėtų būti teigiamas.*
- *2015 m. 80 proc. VMĮ turėtų naudotis pažangiomis verslo priemonėmis.*

Politiniai veiksmai:

- *Skatinti, kad rastųsi internetinės paslaugos, pvz., nuotolinių išteklių paslaugos (angl. cloud computing), paslaugų modelių programos, ir kad jomis naudotųsi VMĮ.*

9. IRT – ekonomikos, kai išmetama mažai anglies dioksido, dalis

IRT gali ir turi atlikti svarbesnį vaidmenį skatinant atsakingai naudoti energiją namų ūkiuose, transporto, energijos gamybos ir gamybos sektoriuose. Pažangūs skaitikliai, našus apšvietimas, nuotolinių išteklių paslauga (angl. cloud computing) ir paskirstytoji programinė

įranga iš esmės gali pakeisti energijos šaltinių naudojimo įpročius.

Politikos tikslai:

- *Iki 2020 m. naudojant IRT sumažinti pagrindiniuose sektoriuose išmetamo CO₂ kiekį 15 proc.*
- *Iki 2015 m. sumažinti IRT sektoriaus išmetamą anglies dioksido kiekį 50 proc.*
- *Vartotojų elgesys, susijęs su veiksmingesniu energijos naudojimu: Iki 2015 m. 50 proc. namų ūkių įrengti pažangius skaitiklius.*

Politiniai veiksmai bus nustatyti specialiaame INI pranešime.

IV. SKATINAMIEJI VEIKSNIAI

Siekiant, kad Skaitmeninė darbotvarkė 2015.eu taptų strateginiu pagrindu ir duotų rezultatų, kurių tikimasi, reikia, kad būtų prisiimama didelė politinė atsakomybė ir taikomos veiksmingos įgyvendinimo priemonės.

10. Politinis vadovavimas

Valdymas ir atsakomybės prisiėmimas įvairiais lygmenimis

Darbotvarkė 2015.eu bus veiksminga tik tuo atveju, jeigu bus prisiimama atsakomybė visais politiniais lygmenimis ir jeigu už darbotvarkės vykdymą bus bendrai atsakoma ES, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis.

Politinis matomumas

Aukščiausiojo lygio susitikimų skaitmeninės darbotvarkės klausimais organizavimas turėtų padėti apžvelgti padarytą pažangą, sustiprinti susijusių subjektų įsipareigojimus, atkreipti dėmesį į IRT svarbą ir suteikti naują politinį postūmį.

11. Veiksmingas įgyvendinimas

SMART tikslai ir uždaviniai

Nenustačius konkrečių, pamatuojamų, tinkamų, realistiškų ir terminuotų (angl. *smart*) tikslų, ši strategija bus tik ketinimų deklaracija. Valstybės narės turėtų nustatyti šiuos tikslus atsižvelgdamos į skirtingą savo padėtį.

ES veiksmų ir teisėkūros programa

Tikslai, kurių turėtų būti siekiama ES lygmeniu, turėtų būti nustatyti veiksmų plane ir, jei reikia, tiksliniuose teisės aktuose. Turėtų būti pasitelktos tinkamos įgyvendinimo ir visos ES turimos priemonės.

Stebėseną ir lyginamasis vertinimas

Komisija ir valstybės narės turėtų kasmet nuosekliai lyginti, vertinti ir stebėti pažangą skelbdamos suvestinę 2015.eu.

ANNEX
The 2015.eu Virtuous Spiral
(and enabling factors)

Political Leadership
Multi-level Governance

Support Actions
Soft law
Targeted regulation

